

BEROEPSKWALIFICATIE

Schrijnwerker houtbouw

////////////////////////////////////
BK-0040-4

1. Globaal

1.1 TITEL

Schrijnwerker houtbouw

Deze benaming wordt gebruikt in het beroepscompetentieprofiel van Constructiv. Dit beroepscompetentieprofiel werd gezamenlijk opgesteld met Woodwize. Deze benaming wordt algemeen gebruikt door de sector.

Het beroep kent ook andere benamingen. De Competent-fiche van SERV (F150101) gebruikt de benaming 'Monteur van houten structuren (m/v)'. De Competent-fiche geeft andere benamingen aan zoals 'monteur van houten chalets' en 'monteur van huizen in houten geraamte',...

1.2 DEFINITIE

Het voorbereiden van de eigen werkzaamheden en het verwerken van de grondstoffen, het in- en omstellen van (houtbewerkings)machines, het bewerken, vergaren en isoleren van onderdelen voor houtbouw, het lucht- en waterdicht plaatsen, het bevestigen, aansluiten van de houtbouwelementen aan de grondplaat, aan een bestaand gebouw of aan elkaar en het afwerken van de houtbouw teneinde houtbouwelementen zoals binnen- en buitenwanden, roosterings en dakconstructies voor houtskeletbouw, paal/balkenbouw, houtstapelbouw of houtbouw met massieve meerlaagse houtplaten aan de hand van een werkopdracht te vervaardigen en te plaatsen.

1.3 NIVEAU (VKS EN EQF)

3

1.4 DEELKWALIFICATIES

Deze beroepskwalificatie 'Schrijnwerker houtbouw' omvat de deelkwalificatie 'Plaatser houtbouwconstructies' () die bestaat uit de volgende competenties: 1, 2, 3, 4, 5, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

1.5 JAAR VAN ERKENNING

versie 4, 2020

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Competentie 1:

Werkt in teamverband

- Communiceert effectief en efficiënt
- Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
- Rapporteert aan leidinggevenden
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
- Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van vakterminologie

Competentie 2:

Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn

- Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen
- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Respecteert bij het plaatsen de regels rond energieprestaties van gebouwen
- Herkent asbesthoudende producten en reageert passend
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Werkt ergonomisch
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Meldt problemen aan de verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van algemene principes EPB
- Basiskennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken

- Kennis van etikettering en productidentificatie

Competentie 3:

Organiseert zijn werkplek veilig en ordelijk

- Organiseert zijn werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde
- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Beperkt stofemissie
- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Houdt de werkplek schoon
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Gebruikt (stof)afzuigapparatuur/installaties
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken

Competentie 4:

Werkt op hoogte

- Gebruikt (rol)steigers volgens instructies en veiligheidsregels
- Gebruikt ladders volgens instructies en veiligheidsregels als toegangsmiddel
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Selecteert de gepaste valbeveiliging
- Brengt de gepaste valbeveiliging aan
- Gebruikt de gepaste valbeveiliging

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van valbeveiliging

Competentie 5:

Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder

- Gebruikt water voor taken & schoonmaak efficiënt
- Gebruikt machines en gereedschappen efficiënt
- Beperkt het lawaai: gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen, implementeert preventiemaatregelen voor omgeving

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van materialen en gereedschappen

- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines

Competentie 6:

Plant en bereidt de eigen werkzaamheden voor de productie voor

- Neemt kennis van de eigen werkopdracht
- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Controleert de aangeleverde (productie)gegevens (aantal, compleetheid, juistheid, ...)
- Neemt de planning door
- Meet op (hoogte, breedte, diepte, ...)
- Stelt correct en overzichtelijk een hout-, meet- en materiaalstaat op
- Stelt een zaagplan op
- Bepaalt de uit te voeren bewerkingen
- Bepaalt een optimale werkvolgorde
- Meldt problemen aan leidinggevende/verantwoordelijke
- Beheert administratie: houdt planning en eventuele documenten die de ploegbaas overgemaakt heeft bij

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van bouwfysica
- Kennis van informatiebronnen
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van houtbouwconstructiemethodes
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Grondige kennis van het productieproces van houtbouw

Competentie 7:

Controleert (de voorraad) grondstoffen en materialen (beschikbaarheid, tekorten, hoeveelheid, kwaliteitsafwijkingen, ...)

- Houdt de voorraad bij en vult aan
- Signaleert tekorten
- Controleert de te verwerken grondstoffen en materialen en onderneemt actie bij afwijkingen (gebreken, vochtigheid, ...)
- Stemt de hoeveelheid af op de opdracht
- Gebruikt controle-instrumenten en interpreteert de controlegegevens
- Houdt rekening met de (interne) codering
- Neemt leveringen in ontvangst en controleert de leveringen
- Selecteert, controleert en hanteert materialen/gereedschappen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van sorteerregels voor structuurhout (visuele sterktesortering, ...)
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen

- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Kennis van etikettering en productidentificatie

Competentie 8:

Bereidt de grondstoffen voor op de werkopdracht (uitsmetten, opdelen, aftekenen, paren, ...)

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Kort ruw hout af
- Deelt plaatmateriaal optimaal in (richting, beschadiging, ...)
- Tekent uit te zagen onderdelen uit op hout
- Zaagt de onderdelen op de juiste afmeting uit volgens borderel of zaagplan
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde
- Brengt merktekens aan op de werkstukken (paringstekens, ...)
- Schrijft onderdelen volgens een éénvormige afschrijvingsmethode en maataanduiding af

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van afschrijfmethodes
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines

Competentie 9:

Selecteert, controleert, monteert en vervangt (snij)gereedschappen op de (houtbewerkings) machines

- Raadpleegt technische bronnen (werkstuktekeningen, instelgegevens, omrekeningstabellen, ...)
- Houdt zich aan procedures en voorschriften
- Selecteert (snij)gereedschappen i.f.v. de uit te voeren bewerking
- Stelt verspaningssets samen
- Controleert (snij)gereedschappen (standtijd, mec/man, ...)
- Verzamelt materiaal en gereedschap en beoordeelt de conformiteit ervan
- (De)monteert (snij)gereedschappen in/op de machine en stelt ze af
- Bergt (snij)gereedschappen veilig op
- Vervangt en onderhoudt (snij)gereedschappen
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden

- Kennis van snijgereedschappen
- Kennis van verspaningstechnologie en -technieken
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines

Competentie 10:

Stelt (houtbewerkings)machines in en om

- Raadpleegt (technische) voorschriften en productfiches
- Stelt de juiste aanvoersnelheid en toerental in
- Stelt de parameters en coördinaten manueel of (semi)computergestuurd in
- (De)monteert en stelt hulpstukken en beveiligingen in
- Maakt een proefstuk
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van randapparatuur
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines

Competentie 11:

Controleert de veiligheidsvoorzieningen van de (houtbewerkings)machines

- Raadpleegt veiligheidsvoorschriften en leeft ze na
- Doet veiligheidscontroles aan de (houtbewerkings)machines
- Merkt afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud aan de (houtbewerkings)machine op
- Evalueert veiligheidsrisico's en neemt gepaste maatregelen
- Meldt problemen aan de verantwoordelijke
- Legt de werkzaamheden stil indien nodig

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines

Competentie 12:

Bewerkt onderdelen met (houtbewerkings)machines

- Houdt zich aan (technische) voorschriften en productiefiches
- Bepaalt de te gebruiken machines
- Controleert de beveiliging voor het opstarten

- Start, stopt en bedient de machines om hout te bewerken
- Schaaft tot ontruwde vlakken
- Zaagt op maat
- Boort gaten
- Brengt merktekens aan op de werkstukken (paringstekens, ...)
- Brengt (gebogen) profileringen aan
- Maakt verbindingen
- Schuurt werkstukken tot de gewenste afwerkingsgraad op
- Maakt, indien nodig, gebruik van mallen
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde
- Controleert de kwaliteit en maatvoering
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van randapparatuur
- Kennis van verspaningstechnologie en -technieken
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van opspansystemen (manueel en machinaal)
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines
- Grondige kennis van het productieproces van houtbouw
- Grondige kennis van constructie- en verbindingstechnieken voor houtbouw

Competentie 13:

Vergaart onderdelen voor houtbouwconstructies

- Leest (werk)tekeningen en plannen en leidt af welke onderdelen (demontabel) vergaard kunnen worden
- Bepaalt of bepaalde oppervlaktebehandelingen voor de vergaring moet komen
- Voegt de onderdelen volgens een logische werkvolgorde samen
- Past manuele en machinale opspantechieken toe
- Past mechanische verbindingstechnieken toe
- Controleert de kwaliteit, haaksheid en maatvoering
- Stapelt en merkt voor de volgende productiefase

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van bouwknoepen
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van opspansystemen (manueel en machinaal)
- Kennis van montagetechnieken
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van het productieproces van houtbouw

- Grondige kennis van constructie- en verbindingstechnieken voor houtbouw

Competentie 14:

Brengt voorzieningen, muur- en gevelvullende elementen aan

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Maakt eventuele inkepingen, gaten, doorboringen of uitsparingen (elektriciteit, sanitair, ...)
- Brengt bekleding aan op de wanden (gips-, vezel-, spaanderplaat, ...)
- Bevestigt tijdelijke voorzieningen (hijsvoorzieningen, klossen op de onderregels, ...)
- Beschermst afgewerkte werkstukken en slaat ze op

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van elektriciteit in functie van houtbouw
- Basiskennis van sanitair in functie van houtbouw
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van aanslag, hijs- en hefmiddelen en -technieken
- Kennis van beschermings- en verduurzamingstechnieken voor houtbouwelementen
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van plaatsing- en bevestigingsmethodes voor houtbouwelementen

Competentie 15:

Behandelt oppervlakken van elementen voor houtbouw (schuren, beschermen, ...)

- Houdt zich aan (technische) voorschriften en productiefiches
- Bereidt beschermings-/verduurzamingsproducten voor
- Brengt manueel en/of machinaal beschermingslagen aan
- Controleert visueel de kwaliteit van de behandelde oppervlakte

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van beschermings- en verduurzamingsproducten voor houtbouw
- Kennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten
- Kennis van informatiebronnen
- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van beschermings- en verduurzamingstechnieken voor houtbouwelementen
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van etikettering en productidentificatie
- Grondige kennis van het productieproces van houtbouw

Competentie 16:

Werkt de houtbouwelementen af

- Werkt onvolkomenheden aan de houtbouwelementen bij
- Controleert de kwaliteit van het uitgevoerde werk
- Meldt problemen/afwijkingen aan leidinggevende/verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties

Competentie 17:

Voert preventief basisonderhoud uit van de (houtbewerkings)machines

- Merkt noodzaak aan technisch onderhoud op
- Plaatst de (houtbewerkings)machines in veiligheidsmodus voor het uitvoeren van onderhoud
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
- Voert eenvoudige onderhoudswerkzaamheden uit
- Rapporteert problemen aan de technicus of de verantwoordelijke
- Registreert basisonderhoud

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van informatiebronnen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van etikettering en productidentificatie
- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines

Competentie 18:

Transporteert grondstoffen, constructieonderdelen en materialen (intern, op de werf)

- Houdt zich aan procedures en voorschriften
- Verplaatst veilig en op ergonomisch verantwoorde wijze
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde
- Verpakt, beschermt voor transport (vochtigheid, temperatuur, lichtinval, ...)
- Laadt, lost (interne) transportmiddelen conform de richtlijnen (max. gewicht, aantal, ...)
- Bevestigt en beveiligt tegen vervoersrisico's (het zekeren van ladingen, ...)
- Transporteert op de werf of plaats van bestemming
- Past hef- en tiltechnieken toe
- Organiseert tussentijdse opslag op de werf rekening houdend met de werfomstandigheden
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van (interne) transportmiddelen

- Kennis van verpakkingstechnieken
- Kennis van laad- en zekeringstechnieken
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen

Competentie 19:

Stelt de situatie op de werf in functie van de eigen werkzaamheden vast en bereidt de plaatsing voor

- Neemt kennis van de eigen werkopdracht
- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Controleert de levering (aantal, compleetheid, juistheid, ...) in functie van de eigen werkzaamheden
- Neemt de planning door
- Beoordeelt de situatie van de werf/ruwbouw in functie van de eigen werkzaamheden
- Traceert en controleert de nutsvoorzieningen, ...
- Zet de bouwwerken uit
- Signaleert aanpassingen aan nutsvoorzieningen en/of omgeving aan leidinggevende/verantwoordelijke
- Bepaalt een optimale werkvolgorde
- Verwijdert losse en vaste elementen
- Brengt signalisatie aan

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van elektriciteit in functie van houtbouw
- Basiskennis van sanitair in functie van houtbouw
- Basiskennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen

Competentie 20:

Slaat lassen aan

- Selecteert de gepaste en gekeurde hijs hulpmiddelen
- Schat gewicht en zwaartepunt van de last in
- Bevestigt de last aan de hijsvoorzieningen en zekert de last
- Geeft eenduidige instructies aan de bedieners van de machines

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van technieken voor bevestigen, heffen en het aanslaan van lasten
- Kennis van keuringsvoorschriften van hijsmateriaal
- Kennis van tekens en seinen voor communicatie met de bedieners van hef- en hijsmachines

Competentie 21:

Plaatst houtbouwelementen

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Voert kleine aanpassingen uit aan de omgeving (i.f.v. nutsvoorzieningen, vloerplaat, ...)
- Plaatst de grondregels
- Plaatst de waterkerende laag
- Bevestigt geprefabriceerde en vooraf geassembleerde houten structuren en structuurelementen
- Monteert wanden
- Monteert en verankert houten en metalen kolommen en liggers
- Monteert verdiepingsvloeren
- Monteert dakelementen
- Verankert en beschermt houtbouwelementen tegen wisselende weersomstandigheden tijdens de opbouw
- Voorkomt koudebruggen en lekken in het lucht- en dampscherm
- Controleert de kwaliteit en maatvoering
- Meldt problemen aan leidinggevende/verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van bouwknopen
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van bevestigingsmiddelen voor houtbouw
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van constructie- en verbindingstechnieken voor houtbouw
- Grondige kennis van plaatsing- en bevestigingsmethodes voor houtbouwelementen
- Grondige kennis van schoringstechnieken voor houtbouwelementen

Competentie 22:

Plaatst buitenschrijnwerk in functie van houtbouw

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Voert kleine aanpassingen uit aan de omgeving (i.f.v. nutsvoorzieningen, openingen, ...)
- Bevestigt buitenschrijnwerk aan de houten structuuronderdelen en aan elkaar
- Maakt sluitstukken tussen buitenschrijnwerk en de houten structuuronderdelen
- Voorziet uitsparingen voor te integreren onderdelen (verluchtingsroosters, ...)
- Voorkomt koudebruggen en lekken in het lucht- en dampscherm
- Controleert de kwaliteit en maatvoering
- Meldt problemen aan leidinggevende/verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van elektriciteit in functie van houtbouw
- Kennis van bouwknopen
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen

- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van bevestigingsmiddelen voor buitenschrijnwerk
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Grondige kennis van constructie- en verbindingstechnieken voor houtbouw
- Grondige kennis van plaatsing- en bevestigingsmethodes voor buitenschrijnwerk

Competentie 23:

Plaatst isolatiematerialen (thermisch, akoestisch, brandwerend, ...)

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Plaatst de isolatie op correcte wijze
- Controleert de kwaliteit van het uitgevoerde werk

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van brandwerende, thermische en akoestische isolatiematerialen
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van plaatsing en bevestigingsmethodes voor brandwerende, thermische en akoestische isolatie
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Competentie 24:

Plaatst lucht- en/of dampscherm

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Selecteert de vereiste lucht- en/of dampdichte lagen
- Plaatst het lucht- en/of dampscherm op correcte wijze
- Voert doorbrekingen en integratie van elementen (ramen, installatiekanalen, ...) luchtdicht uit
- Maakt luchtdichte aansluitingen tussen de banden en met andere delen van het gebouw
- Controleert de kwaliteit van het uitgevoerde werk

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van lucht- en dampscherm
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van plaatsing en bevestigingsmethodes voor lucht- en dampschermen
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Competentie 25:

Werkt de houtbouw af

- Plaatst beplanking op de roostering
- Werkt onvolkomenheden aan de houtskeletbouw bij
- Kit, indien nodig, af
- Controleert de kwaliteit van het uitgevoerde werk
- Meldt problemen/afwijkingen aan leidinggevende/verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van elektriciteit in functie van houtbouw
- Basiskennis van sanitair in functie van houtbouw
- Basiskennis van algemene principes EPB
- Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken
- Basiskennis van beschermings- en verduurzamingsproducten voor houtbouw
- Basiskennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Basiskennis van brandwerende, thermische en akoestische isolatiematerialen
- Basiskennis van lucht- en dampscherm
- Basiskennis van bouwfysica

- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van bouwknopen
- Kennis van sorteerregels voor structuurhout (visuele sterktesortering, ...)
- Kennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van informatiebronnen
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Kennis van hout en plaatmaterialen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van randapparatuur
- Kennis van afschrijfmethodes
- Kennis van snijgereedschappen
- Kennis van verspaningstechnologie en -technieken
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van opspansystemen (manueel en machinaal)
- Kennis van montagetechnieken
- Kennis van (interne) transportmiddelen

- Kennis van verpakkingstechnieken
- Kennis van laad- en zekeringstechnieken
- Kennis van houtbouwconstructiemethodes
- Kennis van aanslag, hijs- en hefmiddelen en -technieken
- Kennis van technieken voor bevestigen, heffen en het aanslaan van lasten
- Kennis van keuringsvoorschriften van hijsmateriaal
- Kennis van tekens en seinen voor communicatie met de bedieners van hef- en hijsmachines
- Kennis van bevestigingsmiddelen voor houtbouw
- Kennis van bevestigingsmiddelen voor buitenschrijnwerk
- Kennis van plaatsing en bevestigingsmethodes voor brandwerende, thermische en akoestische isolatie
- Kennis van plaatsing en bevestigingsmethodes voor lucht- en dampschermen
- Kennis van beschermings- en verduurzamingstechnieken voor houtbouwelementen
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van valbeveiliging
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van etikettering en productidentificatie

- Grondige kennis van ((C)NC-gestuurde) (houtbewerkings)machines
- Grondige kennis van het productieproces van houtbouw
- Grondige kennis van constructie- en verbindingstechnieken voor houtbouw
- Grondige kennis van plaatsing- en bevestigingsmethodes voor houtbouwelementen
- Grondige kennis van plaatsing- en bevestigingsmethodes voor buitenschrijnwerk
- Grondige kennis van schoringstechnieken voor houtbouwelementen

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert effectief en efficiënt
- Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
- Rapporteert aan leidinggevenden
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
- Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen
- Respecteert bij het plaatsen de regels rond energieprestaties van gebouwen
- Herkent asbesthoudende producten en reageert passend
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Neemt kennis van de eigen werkopdracht
- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Controleert de aangeleverde (productie)gegevens (aantal, compleetheid, juistheid, ...)
- Neemt de planning door
- Stelt correct en overzichtelijk een hout-, meet- en materiaalstaat op
- Stelt een zaagplan op
- Bepaalt de uit te voeren bewerkingen

- Bepaalt een optimale werkvolgorde
- Beheert administratie: houdt planning en eventuele documenten die de ploegbaas overgemaakt heeft bij
- Signaleert tekorten
- Stemt de hoeveelheid af op de opdracht
- Houdt rekening met de (interne) codering
- Raadpleegt technische bronnen (werkstuktekeningen, instelgegevens, omrekeningstabellen, ...)
- Houdt zich aan procedures en voorschriften
- Controleert (snij)gereedschappen (standtijd, mec/man, ...)
- Raadpleegt (technische) voorschriften en productfiches
- Stelt de juiste aanvoersnelheid en toerental in
- Stelt de parameters en coördinaten manueel of (semi)computergestuurd in
- Raadpleegt veiligheidsvoorschriften en leeft ze na
- Houdt zich aan (technische) voorschriften en productiefiches
- Bepaalt de te gebruiken machines
- Controleert de beveiliging voor het opstarten
- Leest (werk)tekeningen en plannen en leidt af welke onderdelen (demontabel) vergaard kunnen worden
- Bepaalt of bepaalde oppervlaktebehandelingen voor de vergaring moet komen
- Controleert de kwaliteit, haaksheid en maatvoering
- Controleert visueel de kwaliteit van de behandelde oppervlakte
- Controleert de kwaliteit van het uitgevoerde werk
- Meldt problemen/afwijkingen aan leidinggevende/verantwoordelijke
- Houdt zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen
- Rapporteert problemen aan de technicus of de verantwoordelijke
- Registreert basisonderhoud
- Controleert de levering (aantal, compleetheid, juistheid, ...) in functie van de eigen werkzaamheden
- Beoordeelt de situatie van de werf/ruwbouw in functie van de eigen werkzaamheden
- Signaleert aanpassingen aan nutsvoorzieningen en/of omgeving aan leidinggevende/verantwoordelijke
- Selecteert de gepaste en gekeurde hijshulpmiddelen
- Schat gewicht en zwaartepunt van de last in
- Geeft eenduidige instructies aan de bedieners van de machines
- Voorkomt koudebruggen en lekken in het lucht- en damp scherm
- Selecteert de vereiste lucht- en/of dampdichte lagen

Probleemoplossende vaardigheden

- Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)
- Controleert de te verwerken grondstoffen en materialen en onderneemt actie bij afwijkingen (gebreken, vochtigheid, ...)
- Gebruikt controle-instrumenten en interpreteert de controlegegevens
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen
- Merkt afwijkingen, storingen of de nood aan preventief onderhoud aan de (houtbewerkings)machine op
- Evalueert veiligheidsrisico's en neemt gepaste maatregelen
- Legt de werkzaamheden stil indien nodig

- Merkt noodzaak aan technisch onderhoud op

Motorische vaardigheden

- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Werkt ergonomisch
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Organiseert zijn werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde
- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Beperkt stofemissie
- Houdt de werkplek schoon
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Gebruikt (stof)afzuigapparatuur/installaties
- Gebruikt (rol)steigers volgens instructies en veiligheidsregels
- Gebruikt ladders volgens instructies en veiligheidsregels als toegangsmiddel
- Selecteert de gepaste valbeveiliging
- Brengt de gepaste valbeveiliging aan
- Gebruikt de gepaste valbeveiliging
- Gebruikt water voor taken & schoonmaak efficiënt
- Gebruikt machines en gereedschappen efficiënt
- Beperkt het lawaai: gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen, implementeert preventiemaatregelen voor omgeving
- Meet op (hoogte, breedte, diepte, ...)
- Houdt de voorraad bij en vult aan
- Neemt leveringen in ontvangst en controleert de leveringen
- Selecteert, controleert en hanteert materialen/gereedschappen
- Kort ruw hout af
- Deelt plaatmateriaal optimaal in (richting, beschadiging, ...)
- Tekent uit te zagen onderdelen uit op hout
- Zaagt de onderdelen op de juiste afmeting uit volgens borderel of zaagplan
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde
- Brengt merktekens aan op de werkstukken (paringstekens, ...)
- Schrijft onderdelen volgens een éénvormige afschrijvingsmethode en maataanduiding af
- Selecteert (snij)gereedschappen i.f.v. de uit te voeren bewerking
- Stelt verspaningssets samen
- Verzamelt materiaal en gereedschap en beoordeelt de conformiteit ervan
- (De)monteert (snij)gereedschappen in/op de machine en stelt ze af
- Bergt (snij)gereedschappen veilig op
- Vervangt en onderhoudt (snij)gereedschappen
- (De)monteert en stelt hulpstukken en beveiligingen in
- Maakt een proefstuk
- Doet veiligheidscontroles aan de (houtbewerkings)machines
- Start, stopt en bedient de machines om hout te bewerken
- Schaaft tot ontruwde vlakken
- Zaagt op maat
- Boort gaten
- Brengt (gebogen) profileringen aan
- Maakt verbindingen
- Schuurt werkstukken tot de gewenste afwerkingsgraad op

- Maakt, indien nodig, gebruik van mallen
- Voegt de onderdelen volgens een logische werkvolgorde samen
- Past manuele en machinale opspantechnieken toe
- Past mechanische verbindingstechnieken toe
- Stapelt en merkt voor de volgende productiefase
- Maakt eventuele inkepingen, gaten, doorboringen of uitsparingen (elektriciteit, sanitair, ...)
- Brengt bekleding aan op de wanden (gips-, vezel-, spaanderplaat, ...)
- Bevestigt tijdelijke voorzieningen (hijsvoorzieningen, klossen op de onderregels, ...)
- Beschermt afgewerkte werkstukken en slaat ze op
- Bereidt beschermings-/verduurzamingsproducten voor
- Brengt manueel en/of machinaal beschermingslagen aan
- Werkt onvolkomenheden aan de houtbouwelementen bij
- Plaatst de (houtbewerkings)machines in veiligheidsmodus voor het uitvoeren van onderhoud
- Voert eenvoudige onderhoudswerkzaamheden uit
- Verplaatst veilig en op ergonomisch verantwoorde wijze
- Verpakt, beschermt voor transport (vochtigheid, temperatuur, lichtinval, ...)
- Laadt, lost (interne) transportmiddelen conform de richtlijnen (max. gewicht, aantal, ...)
- Bevestigt en beveiligd tegen vervoersrisico's (het zekeren van ladingen, ...)
- Transporteert op de werf of plaats van bestemming
- Past hef- en tiltechnieken toe
- Organiseert tussentijdse opslag op de werf rekening houdend met de werfomstandigheden
- Traceert en controleert de nutsvoorzieningen, ...
- Zet de bouwwerken uit
- Verwijdert losse en vaste elementen
- Brengt signalisatie aan
- Bevestigt de last aan de hijsvoorzieningen en zekert de last
- Voert kleine aanpassingen uit aan de omgeving (i.f.v. nutsvoorzieningen, vloerplaat, ...)
- Plaatst de grondregels
- Plaatst de waterkerende laag
- Bevestigt geprefabriceerde en vooraf geassembleerde houten structuren en structuurelementen
- Monteert wanden
- Monteert en verankert houten en metalen kolommen en liggers
- Monteert verdiepingsvloeren
- Monteert dakelementen
- Verankert en beschermt houtbouwelementen tegen wisselende weersomstandigheden tijdens de opbouw
- Voert kleine aanpassingen uit aan de omgeving (i.f.v. nutsvoorzieningen, openingen, ...)
- Bevestigt buitenschrijnwerk aan de houten structuuronderdelen en aan elkaar
- Maakt sluitstukken tussen buitenschrijnwerk en de houten structuuronderdelen
- Voorziet uitsparingen voor te integreren onderdelen (verluchtingsroosters, ...)
- Plaatst de isolatie op correcte wijze
- Plaatst het lucht- en/of damp scherm op correcte wijze
- Voert doorbrekingen en integratie van elementen (ramen, installatiekanalen, ...) luchtdicht uit
- Maakt luchtdichte aansluitingen tussen de banden en met andere delen van het gebouw
- Plaatst beplanking op de roostering
- Werkt onvolkomenheden aan de houtskeletbouw bij
- Kit, indien nodig, af

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend in de werkplaats en/of op bouwplaatsen (nieuwbouw), in bewoonde of in gebruik zijnde gebouwen (renovatie) binnen ondernemingen en vergt de nodige mobiliteit en contactvaardigheid.
- Dit beroep wordt meestal in teamverband uitgeoefend, meestal in een onderneming waar de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving, weersomstandigheden, grondstoffen en machines.
- De werkopdrachten worden vaak strikt afgebakend in de tijd en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid en doorzettingsvermogen vraagt.
- De hout- en bouwsector kennen veel reglementeringen, normen, aanbevelingen en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen. Verspilling en de rijzende afvalberg dwingen tot een economische en ecologische omgang met en hergebruik van grondstoffen en materialen.
- Binnen dit beroep maakt men gebruik van elektrisch en pneumatisch gereedschap. Dit kan gevaar inhouden voor het oplopen van snijwonden, het klem raken van de machine, de terugslag van het werkstuk en/of van de machine, het stoten tegen voorwerpen, gevaar voor elektrocutie, ...
- Bij het werken met machines kan er lawaaihinder en (hout)stof voorkomen.
- De situatie op de werkplek kan het dragen van lasten en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, toewijding en zin voor esthetiek te werken.
- Op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze uitwisselen van informatie met klanten, collega's en derden.
- Aandacht hebben voor gevaarlijke situaties, veiligheidssignalisatie op de werkplek/werf respecteren en persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen met zorg gebruiken en onderhouden.
- Omzichtig omgaan met grondstoffen en producten, rekening houdend met veiligheidsvoorschriften.
- Zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken van (houtbewerkings-)machines, gereedschappen en materialen.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de plannen en voorbereiden van de eigen werkzaamheden
- het opmeten
- het opstellen van de hout-, meet- en materiaalstaat
- het opmaken van het zaagplan
- het bepalen van zijn werkvolgorde

- het uitvoeren van zijn werkzaamheden, het voorbereiden, bewerken, vergaren, plaatsen, opbouwen, afwerken en controleren
- het gebruiken van gereedschappen en machines
- datgene wat binnen zijn opdracht en competentie ligt te veranderen en aan te passen indien nodig

Is gebonden aan

- een ontvangen werkopdracht en tijdsplanning
- veiligheids- en milieuvoorschriften, technische voorschriften, productfiches, werktekeningen en plannen

Doet beroep op

- leidinggevende voor de werkopdracht, (productie)gegevens, planning, melden van problemen/storingen en bijkomende instructies
- (onderhouds)techniker en/of derden voor storingen, technische interventies en/of onderhoud aan het machinepark

Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Organiseert zijn werkplek veilig en ordelijk
- Werkt op hoogte
- Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder
- Plant en bereidt de eigen werkzaamheden voor de productie voor
- Controleert (de voorraad) grondstoffen en materialen (beschikbaarheid, tekorten, hoeveelheid, kwaliteitsafwijkingen, ...)
- Bereidt de grondstoffen voor op de werkopdracht (uitsmetten, opdelen, aftekenen, paren, ...)
- Selecteert, controleert, monteert en vervangt (snij)gereedschappen op de (houtbewerkings) machines
- Stelt (houtbewerkings)machines in en om
- Controleert de veiligheidsvoorzieningen van de (houtbewerkings)machines
- Bewerkt onderdelen met (houtbewerkings)machines
- Vergaart onderdelen voor houtbouwconstructies
- Brengt voorzieningen, muur- en gevelvullende elementen aan
- Behandelt oppervlakken van elementen voor houtbouw (schuren, beschermen, ...)
- Werkt de houtbouwelementen af
- Voert preventief basisonderhoud uit van de (houtbewerkings)machines
- Transporteert grondstoffen, constructieonderdelen en materialen (intern, op de werf)
- Stelt de situatie op de werf in functie van de eigen werkzaamheden vast en bereidt de plaatsing voor
- Slaat lassen aan
- Plaatst houtbouwelementen
- Plaatst buitenschrijnwerk in functie van houtbouw
- Plaatst isolatiematerialen (thermisch, akoestisch, brandwerend, ...)
- Plaatst lucht- en/of damp scherm
- Werkt de houtbouw af

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Voor de beroepsuitoefening van 'Schrijnwerker houtbouw' is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Gezondheidsbeoordeling voor het uitvoeren van een veiligheidsfunctie zoals bepaald in Codex over het welzijn op het werk. (BS 2 juni 2017)

Voor de beroepsuitoefening van 'Plaatser houtbouwconstructies' (deelkwalificatie) is het beschikken van volgende attesten en/of voldoen aan volgende voorwaarden wettelijk verplicht:

- Gezondheidsbeoordeling voor het uitvoeren van een veiligheidsfunctie zoals bepaald in Codex over het welzijn op het werk. (BS 2 juni 2017)